

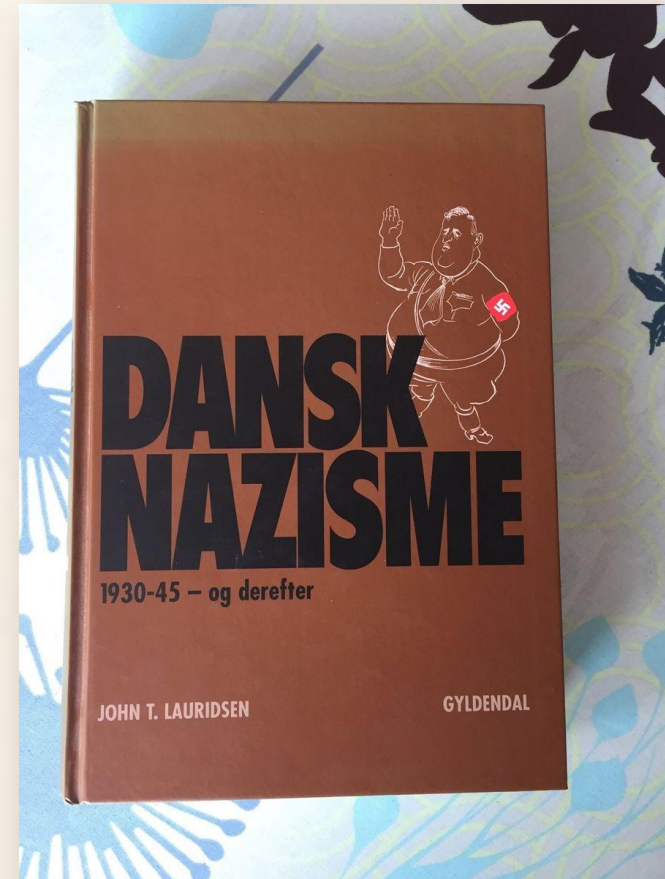

Dansk Nazisme

PER ANDERSEN – WWW.FAMILIESOGNING.DK

Agenda

- ☐ Nazister i flere varianter
- ☐ DNSAP
- ☐ Udbredelsen af nazismen i Danmark
- ☐ Bovrup-kartoteket
- ☐ Modstandsbevægelsen

Det fyger med begreber

- ❑ Landsforræder (102 dødsdømte/livsvarig fængsel)
- ❑ Værnemager I (44 dømte, 4+ år fængsel)
- ❑ Værnemager II = utilbørligt økonomisk samarbejde (1.100 dømte, <4 år fængsel)
- ❑ Værnemager III-IV = tilbagebetaling
- ❑ I tysk krigstjeneste (Frikorps Danmark, 3.000)
- ❑ Medlem af DNSAP (22.000)

Frantz Toft var Gestapomand under besættelsen. Efter befrielsen blev han dømt til døden for medvirken til tortur, angiveri m.v. Toft blev den første, der blev henrettet i Undallslund Plantage den 8. oktober 1946 kl. 01.00.

Var det ulovligt at være medlem af DNSAP?

- ❑ Som udgangspunkt "Nej" (passiv medlem)
- ❑ En ændring i straffelovstillægget i 1946 fastsatte straf for at have udøvet "med besættelsesmagten utilbørligt samarbejdende nazistisk organisation".

Eksempel på "nazist"

- ❑ Robert Buch Nielsen – hvorfor er han ikke på Bovrup-listen?
- ❑ Gik rundt i tysk uniform og støvler
- ❑ "I Forgaars ved Midnatstid anholdtes i Bremerholm en meget beruset Mand, der truede de forbipasserende med Pistol. Han var Overtropper i Schalburgkorpset Robert Buch Nielsen. Pistolen var skarpladt".
- ❑ Schalburgkorpset = I tysk tjeneste i Danmark (SS)

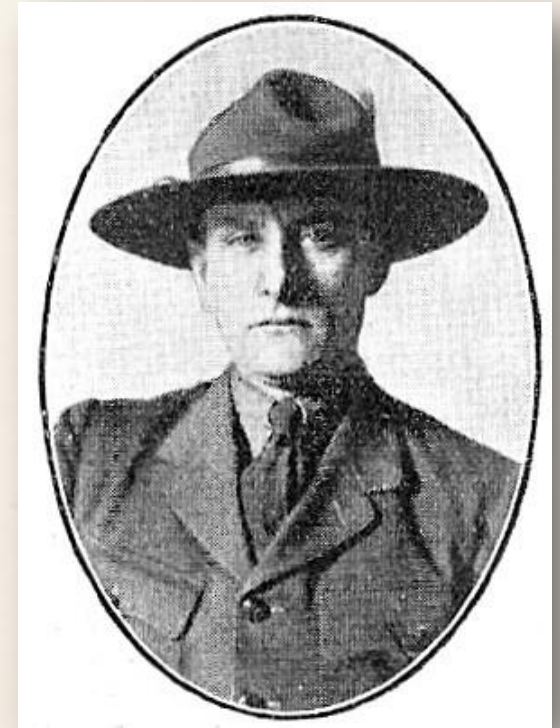

DNSAP

DNSAP

- ☐ Startet i 1930 af ritmester Cay Lembcke som fører og med NSDAP som forbillede
- ☐ I 1933 afløst af Frits Clausen
- ☐ Afskrev det tyske 25-punkt program til dansk
- ☐ Senere kognet ned til 8 punkter
- ☐ Efterlignede den tyske organisation incl. SA, NSU
- ☐ Ledet af "fører", der var enerådig
- ☐ Nedlagt i maj 1945

DNSAP ideologi

- ☐ Dansk nationalisme og selvstændighed
- ☐ Den dansk/nordisk race (vikingerne)
- ☐ Antisemitisme
- ☐ Antikommunisme
- ☐ Arbejde til alle, forsørgelse af de dårligt stillede
- ☐ Afskaffelse af kapitalgevinster
- ☐ Støtte til kirken

Frits Clausen

- ☐ Dansksindet sønderjyde fra Aabenrå
- ☐ Indkaldt i 1. verdenskrig for Tyskland og sendt til Østfronten. Sad 3 år som russisk fange.
- ☐ Afsluttede lægestudiet i København
- ☐ Læge i Bovrup fra 1924
- ☐ Medlem af det Konservative Folkeparti
- ☐ Skiftede til DNSAP i 1931
- ☐ Medlem af folketinget 1939-1945
- ☐ Døde i Vestre Fængsel i 1947 af et hjerteslag

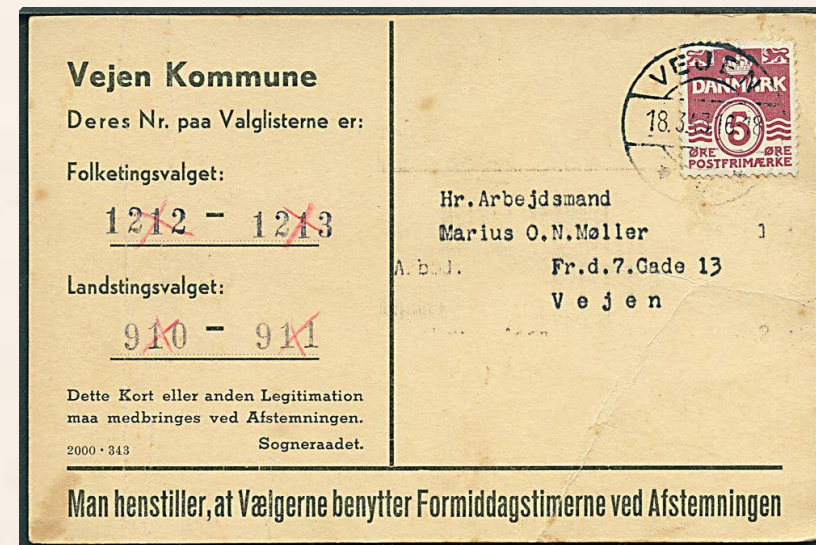

Udbredelsen af nazismen i Danmark

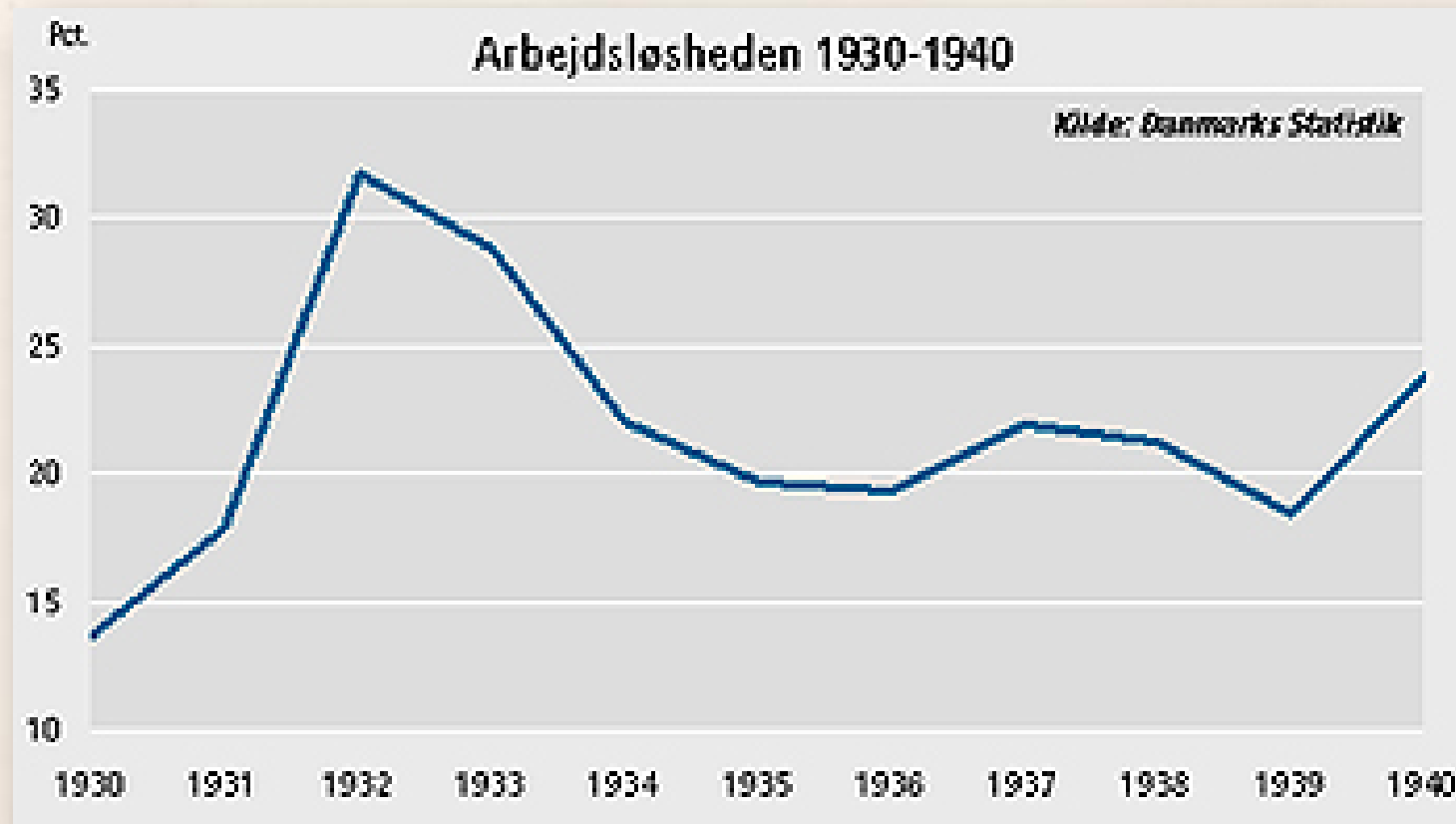

Udbredelse af nazismen i Danmark

- ❑ DNSAP = 22.000+ medlemmer
- ❑ Folketingsvalget 1932 = 757 stemmer
- ❑ Folketingsvalget 1935 = 16.257 stemmer
- ❑ Folketingsvalget 1939 = 31.032 stemmer, 3 mandater
- ❑ Folketingsvalget 1943 = 43.309 stemmer, 3 mandater

Den sociale sammenhæng

Samarbejdspolitikken

- ☐ En "selvstændig" dansk samlingsregering samarbejdede med den tyske regering
- ☐ Danmark ansvarlig for indre forhold
- ☐ Holdt DNSAP fra magten
- ☐ Varede til august 1943

Erik Scavenius og Werner von Best

Carl Roos

- ❑ Født 1884 i Haderslev af dansk-sindet familie
- ❑ Professor i tysk og litteratur, forskning i tysk kultur
- ❑ Tætte bånd til Tyskland, mange besøg
- ❑ Medlem af dansk-tysk forening
- ❑ Beundring for "den nye verden"
- ❑ Forsøgt afskediget efter krigen fra universitetet

Mere prominente medlemmer af DNSAP

- ☐ Byretsdommer Christian Junior
(afskediget uden pension og frataget Ridderkorset)
- ☐ Flyverkaptajn Erik Lærum
(NSU, Waffen-SS, 4 års fængsel)
- ☐ Hjalmar Edvard Jensen, forretningsfører på
politistationen Glostrup
- ☐ Journalist Carl Lindenberg Kiersgaard
- ☐ Musikdirektør A.P. Andersen, Århus
- ☐ Premierløjtnant og direktør Carl Bock
(likvideret den 18. juli 1944 på sit firmakontor)

Bovrup- kartoteket

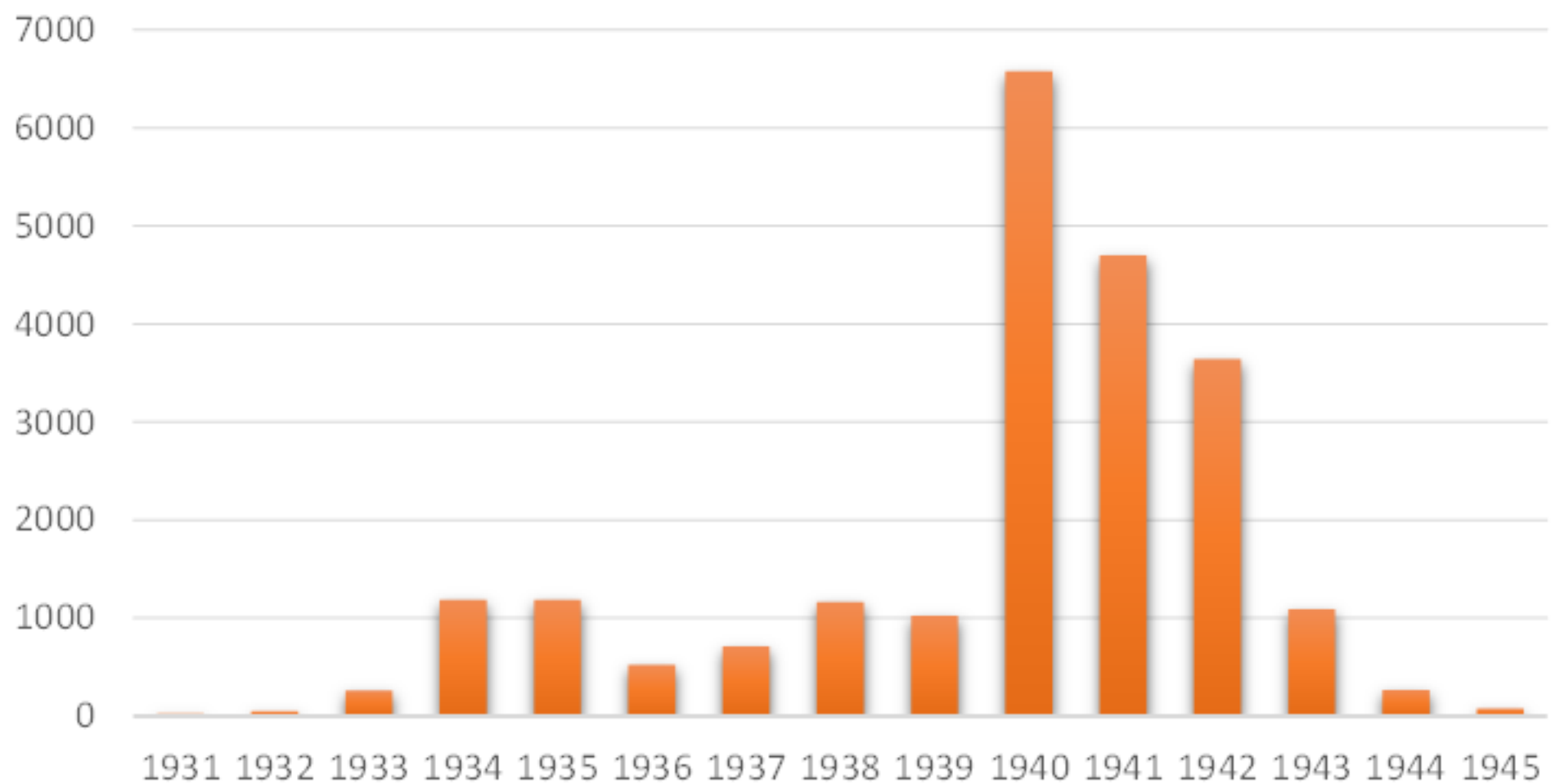

Bovrup-kartoteket

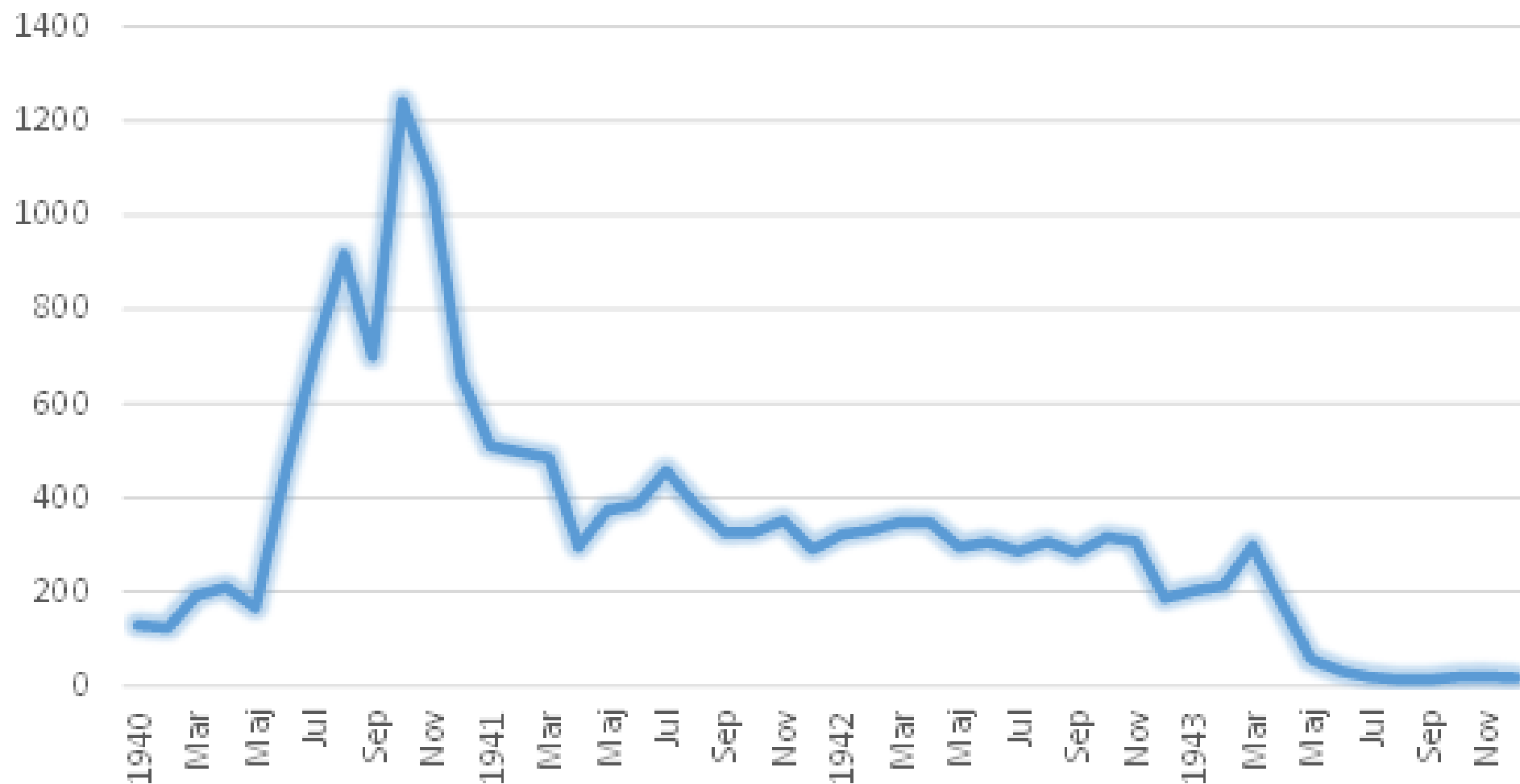
- ❑ Inden befrielsen afskrev modstandsfolk DNSAP arkivet i Bovrup, Sønderjylland
- ❑ Fra 1946 kom der en række udgivelser af listen, der dog blev forbudt af Justitsministeriet
- ❑ Forlydender om, at der skulle være 50.000 medlemmer af partiet er aldrig blevet verificeret
- ❑ De fleste udgivelser har omkring 22.000 personer på listen (børn under 15 år er udeladt)

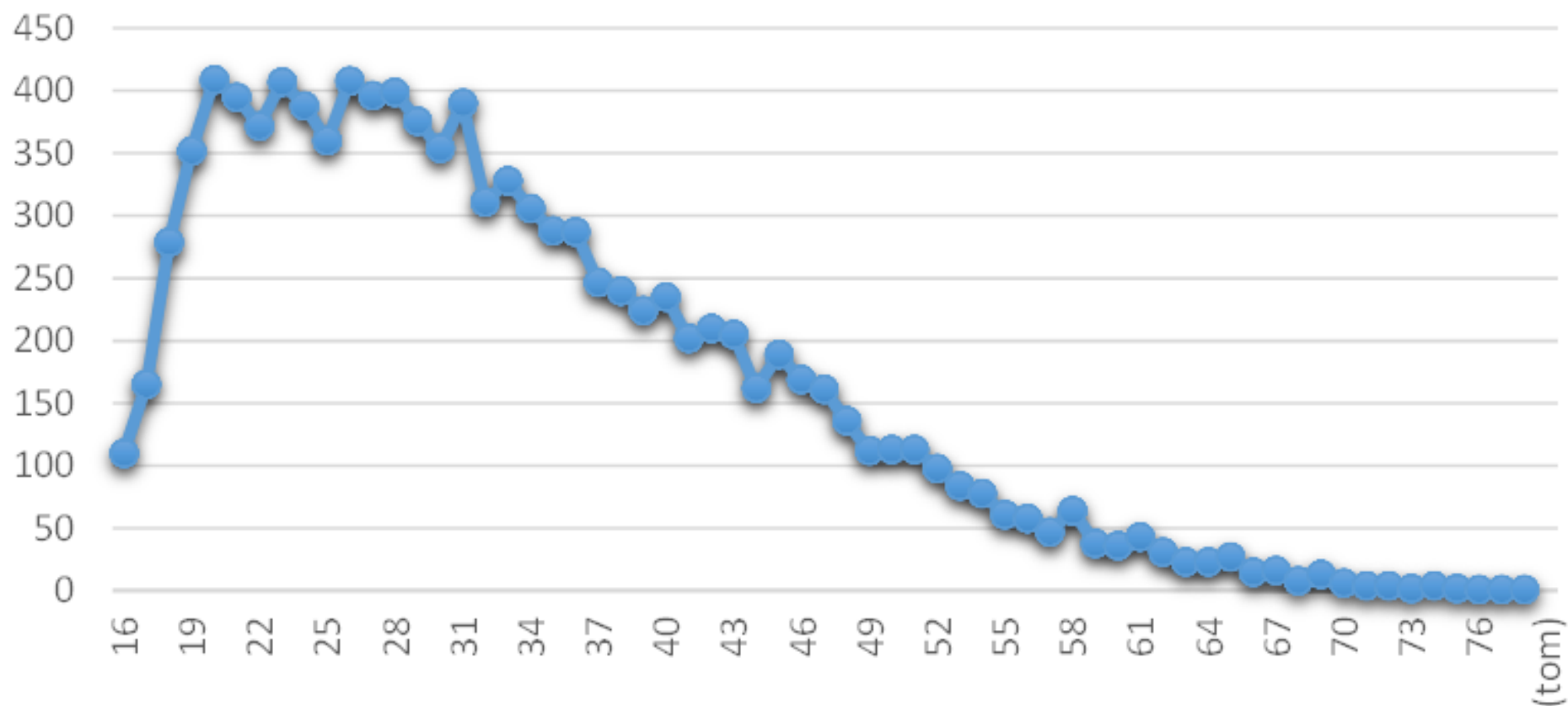
Indmeldelser i DNSAP

Indmeldelser i DNSAP månedsvis 1940-1943

Aldersfordeling ved indmeldelse i DNSAP

Fordeling mellem land og by

Medlemsfordeling	DNSAP	Danmark
København	39%	23%
Købstæder	32%	24%
Landet	29%	53%

Danske Slægtsforskere udgivelse

- ❑ November 2018: 5.265 offentliggjort
- ❑ Efterår 2019: Listen udvides til ca. 10.000
- ❑ Kriterium: Skal være død i 10 år
- ❑ Gå til: bibliotek.dis-danmark.dk
- ❑ Søg på "Bovrup"

Normal visningMARC-visningISBD-visning

DNSAP Medlemskartotek i uddrag (Bovrup-kartoteket)

Materialetype: Bog

Forlag: København, [Danske Slægtsforskere](#), 2018

Udgave: Genudgivet i uddrag 2018.

Beskrivelse: 165 sider.

Emne(r): [nazisme](#) | [DNSAP](#) | [Bovrup-kartoteket](#) | [Danmark](#)

Online-ressourcer: [Åbn PDF \(1,2 MB\)](#). Søgbar. [Slægtsforskernes Bibliotek](#).

Markeringer fra biblioteket: Ingen markeringer fra dette bibliotek for denne titel.

Modstands- kampen

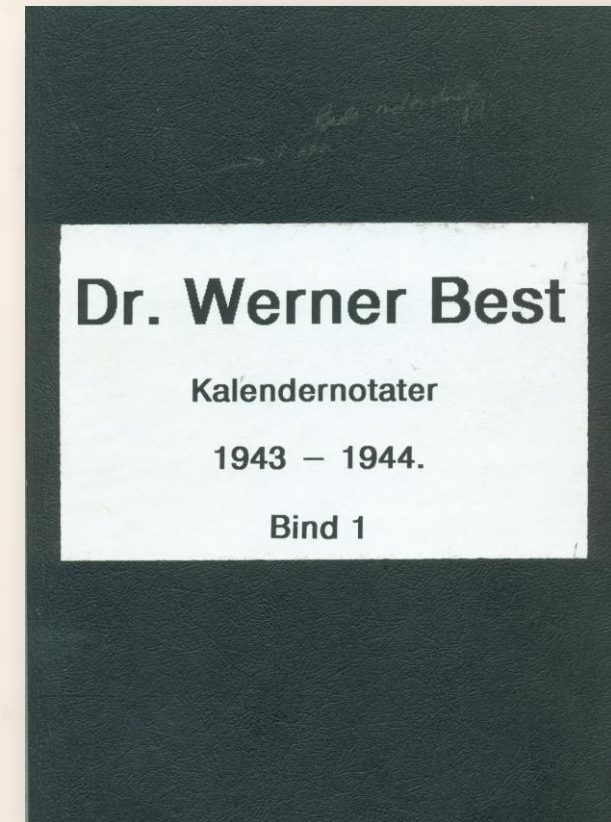
Typer af modstandsbevægelse

- ☐ Væbnede modstandsgrupper
 - ☐ BOPA, Holger Danske, Hvidstens-gruppen
- ☐ Politiske modstandsgrupper (kamp med ord)
 - ☐ Frit Danmark
- ☐ Oplysningsforeninger (åndeligt modspil)
 - ☐ Ringen, Frihedsrådet fra 1943

Jødernes flugt

- ☐ Dr. Best aftalte med Tyskland, at de danske jøder skulle interneres den 1-2. oktober 1943
- ☐ Den 28. september fik Georg Ferdinand Duckwitz dette at vide og advarede Hans Hedtoft
- ☐ Flertallet af de 7.000 danske jøder blev bragt i sikkerhed i Sverige
- ☐ Meget omstridt, hvad Duckwitz' motiv var

”De sidste dages hellige”

- ☐ Kernen af modstandsbevægelsen var få tusinde frem til krigens slutning, 10.000 i 1944
- ☐ Tallet blev mangedoblet i foråret 1945
- ☐ Efter krigen mente mange, at de var modstandsfolk, men uden det var dokumenteret
- ☐ Modstandsdatabasen består af 85.000+ personer
 - ☐ Aktive (sabotage, udgivelse af illegale blade) – 5.000
 - ☐ Hjælpere (økonomisk hjælp, huse folk)
 - ☐ Sporadisk hjælpere
 - ☐ Tilknyttet efter krigen

Online kilder til modstandsbevægelsen

- ❑ Modstandsdatabasen

<http://modstand.natmus.dk>

- ❑ Illegale blade

www.illegalpresse.dk

Tak for opmærksomheden